

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет економічних наук
Кафедра обліку і аудиту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю. В.

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність 032 «Історія та археологія»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Розробник

Алла УЖВА

Завідувач кафедри розробника

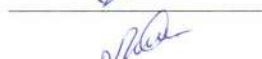
Юрій ВЕЛИКИЙ

Завідувач кафедри спеціальності

Ірина МІРОНОВА

Гарант освітньої програми

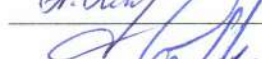
Ірина МІРОНОВА

Завідувач відділу аспірантури

Алла УЖВА

Начальник НМВ

Сергій ШКІРЧАК

Миколаїв – 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показника</i>	<i>Характеристика</i>
Найменування дисципліни	Науково-педагогічна практика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Освітньо-наукова програма	Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	Нормативна
Курс навчання	1, 2
Навчальний рік	2024-2025; 2025-2026
Номер семестрів	2-й, 4-й
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	6 кредитів / 180 годин
Годин самостійної роботи	180
Мова викладання	Українська
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік

2. Мета, завдання та результати науково-педагогічної практики

Науково-педагогічна практика є складовою програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні підготовки. Вона становить важливу та обов'язкову ланку в підготовці висококваліфікованих фахівців до майбутньої діяльності за фахом, забезпечуючи їх відповідність зростаючим вимогам роботодавців та власну конкурентоспроможність на ринку праці.

Науково-практична підготовка забезпечує закріплення теоретичних знань, а також набуття, вдосконалення і розширення професійних компетентностей, необхідних для успішної роботи за обраною галуззю знань тощо. Вона надає здобувачам науково-практичний досвід діяльності за фахом, сприяє формуванню наукового підходу щодо формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень та розв'язання проблем у сфері професійної діяльності, науки, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики. У процесі проходження науково-педагогічної практики аспірант в установі (організації), яка може виступати стейкхолдерами даної освітньо-наукової програми, набуває досвід застосування наукових методів на практичних прикладах в межах обраної спеціальності.

Під час проходження практики аспірант повинен виконати самостійне наукове дослідження, творчо застосовуючи теоретичні знання, набуті під час навчання, для вирішення широкого кола аналітичних та сучасних завдань. Інформаційно-аналітичні матеріали практики завершують практичну канву підготовки дисертації доктора філософії тощо.

Метою науково-педагогічної практики є формування у аспірантів системи знань і набуття практичних навичок щодо професійних компетентностей, необхідних для інноваційної, педагогічної, науково-дослідної діяльності з розробки та впровадження новітніх розробок, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику для розв'язку наукових задач в сфері історії та археології з дотриманням норм академічної доброчесності і врахування соціальних, економічних та екологічних, правових аспектів; розпочати або продовжити науково-практичні відносини з визначеними базами практики, які можуть виступати стейкхолдерами даної освітньо-наукової програми.

Завдання науково-педагогічної практики:

- закріпити теоретико-практичні знання з вивчених дисциплін;

- сформувати в аспірантів систему необхідних педагогічних знань, умінь, навичок в напрямках навчальної, методичної, організаційно-виховної, профорієнтаційної видів робіт на базі практики (установі/організації, кафедрі);

- сформувати в аспірантів систему необхідних знань в напрямку наукової роботи з врахуванням елементів власного наукового дослідження на базі практики (установі/організації, кафедрі);

- закріпити вміння донесення результатів власного наукового дослідження науковій спільноті у вигляді підготовлених фахових статей, тез доповідей на конференціях тощо.

Для опанування системою науково-практичних умінь та вирішення певних задач діяльності при здійсненні науково-практичних функцій аспірант

повинен:

- виконувати індивідуальне завдання, видане науковим керівником та узгоджене з завідувачем кафедри;

- на підставі опрацювання навчальної та науково-педагогічної літератури обґрунтовувати наукові висновки, надавати професійні рекомендації, застосовувати знання при формуванні заходів щодо вирішення сучасних питань історії та археології та дотичні до них міждисциплінарні проекти;

- розуміти основні закономірності розробки, обґрунтування та впровадження технологій в галузі гуманітарних наук та застосування їх в міждисциплінарних проектах в різних сферах діяльності установ, закладів;

- систематизувати матеріали для завершення дисертаційної роботи;

- оформити звіт з проходження науково-педагогічної практики, затвердити його у наукового керівника та надати керівнику практики, захистити його.

вміти:

- використовувати фундаментальні закономірності у професійній діяльності;

- застосовувати наукові методи при обробці даних наукових досліджень в галузі гуманітарних наук;

- використовувати програмування для обробки даних;

- проводити оптимізацію інформаційних технологій для реалізації комплексних інноваційних проектів в сфері історії та археології;

- дотримуватись етики наукових досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-практичній діяльності.

Програмні компетентності (ПК)

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі історії та археології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до генерування нових ідей, аналізу та синтезу цілісних знань, володіння сучасною методологією.

ЗК03. Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень.

ЗК04. Здатність визначати основні тенденції розвитку вітчизняної та зарубіжної історіографії і застосовувати досягнення світової історичної науки при проведенні власного наукового дослідження.

ЗК05. Здатність до формулювання нових підходів для вирішення теоретичних та практичних наукових завдань, формування навиків її емпіричного вирішення.

ЗК06. Знання стандартів та типу мислення, необхідних для наукового дослідження та опублікування його результатів, зокрема, критична обізнаність та інтелектуальна чесність.

ЗК07. Здатність до пошуку наукової інформації з різних джерел, її систематизації, критичного аналізу та узагальнення з використанням новітніх інформаційних технологій.

ЗК08. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення українською, англійською та/або іншою іноземною мовою.

ЗК09. Здатність володіти науковим стилем спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, готувати та обговорювати експертні висновки, презентації та науково-дослідні, грантові проекти.

ЗК10. Здатність представляти результати наукових досліджень у вигляді звітів, доповідей на симпозиумах, конференціях, наукових публікацій з використанням сучасних інформаційних технологій.

ЗК11. Здатність до налагодження співпраці та обміну інформацією з вітчизняними та іноземними науковими співтовариствами, спільно визначати цілі діяльності, планувати, обговорювати й реалізовувати проекти.

ЗК12. Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у вітчизняних та/або міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою позицію.

ЗК13. Здатність до автономної і командної роботи.

ЗК14. Здатність до розуміння та прийняття етичних норм поведінки відносно інших людей; дотримання соціально відповідальної поведінки та усвідомленої громадянської позиції.

ЗК15. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та наукових установах.

Спеціальні компетентності спеціальності:

СК01. Грунтовні знання спеціальної області дослідження в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної історичної царини дослідження.

СК02. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези, обирати найбільш релевантні методи, методики та підходи для здійснення досліджень в галузі історії та/або археології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

СК03. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі професійної науково-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності, здійснювати історичні та археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших наук.

СК04. Здатність виконувати власні оригінальні дослідження, що дозволяють розв'язувати значущі наукові, соціальні, культурні, етичні проблеми, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері історії та/або археології та дотичних до них міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з історії та/або археології та суміжних галузей.

СК05. Здатність вільно оперувати найважливішими теоретико-методологічними поняттями і категоріями при дослідженні історичних та/або археологічних проблем, застосовувати на практиці класичні та новітні методи наукових досліджень.

СК06. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та/або археології представників різних наукових напрямів і шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки і розуміти відмінності історіографічних підходів у різних хронологічних, національних та транснаціональних контекстах.

СК07. Здатність визначати рівень об'єктивності фактологічної основи минулих подій в різних видах джерел і академічних текстів, встановлювати та оцінювати достовірність та репрезентативність джерельної інформації.

СК08. Здатність використовувати облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та сучасні цифрові інструменти та інформаційні технології для локалізації джерел та документального матеріалу, потрібного для здійснення власного оригінального наукового дослідження та професійної діяльності у сфері історії та археології.

СК09. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати наукові проекти у галузі історичної науки та у професійній сфері діяльності, проявляти лідерство та автономність на всіх етапах їх реалізації.

СК10. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок у сфері історії та археології державною та іноземною мовами як на національному, так і на міжнародному рівні.

СК11. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.

СК12. Уміння планувати та ефективно використовувати час у науковій та педагогічній роботі, обирати та ефективно використовувати сучасні освітні технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення високого рівня особистісного та професійного розвитку здобувача.

СК13. Здатність брати участь в організації науково-педагогічної роботи профільної кафедри, знати та розуміти принципи організації її роботи.

СК14. Здатність до історико-креативної діяльності в науково-інноваційній сфері та популяризації результатів наукових історичних та/або археологічних досліджень у публічному просторі.

СК15. Здатність дотримуватися етичних і моральних норм, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання про новітні напрямки історичних досліджень, зокрема, інтелектуальної історії, усної історії, регіональної історії, гендерної історії, історії повсякденності тощо, а також дослідницькі навички, достатні для проведення оригінального наукового дослідження на рівні останніх світових досягнень з історії та археології, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН02. Оперувати класичними та новітніми історичними концепціями, теоріями, принципами, методами історичних та археологічних реконструкцій, критично осмислювати їх, володіти термінологічним та понятійним апаратом історика, сучасними концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідницької та професійної діяльності.

ПРН03. Планувати і виконувати оригінальні наукові дослідження з історії та/або археології з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН04. Застосовувати сучасні методи пошуку, локалізації, збору, опрацювання та аналізу наукової інформації за темою дисертаційного дослідження.

ПРН05. Здійснювати автономний науковий пошук, самостійний відбір і класифікацію сукупності історичних джерел, достатньої для реалізації дисертаційного дослідження, визначати рівень об'єктивності фактологічної основи в різних видах джерел, оцінювати їх достовірність та репрезентативність.

ПРН06. Виділяти невирішені проблеми і прогалини в історіографічному масиві наукової інформації, критично осмислювати концепції, наявні у фаховому методологічному та історіографічному дискурсі.

ПРН07. Обирати необхідний для дисертаційного дослідження категоріальний апарат, методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі історії та археології, застосовувати комплексний підхід до наукового дослідження.

ПРН08. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН09. Продувати нові ідеї і розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

ПРН10. Вільно презентувати результати власних досліджень, наукові проблеми у сфері історії та археології державною та іноземною мовами усно та письмово, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у фахових вітчизняних і провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН11. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема, й міжнародному, для реалізації спільних проєктів, розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у сфері історії та археології, розуміти і дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН12. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері історії та археології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

ПРН13. Застосовувати у науковій та педагогічній роботі новітні освітні технології, передові концептуальні та методологічні знання з історії, археології та інших галузей історичної науки, проявляти навички організаторської та управлінської діяльності.

ПРН14. Ініціювати, раціонально планувати і здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, демонструвати лідерство та здатність як до автономної, так і командної роботи під час їх реалізації, до визначеності і наполегливості щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ПРН15. Висвітлювати історичні проблеми та популяризувати результати власних наукових досліджень у публічному просторі, публікувати наукові та науково-популярні тексти у ЗМІ, інформаційних ресурсах та ін.

ПРН16. Дотримуватись принципів наукової етики, не допускати плагіату, привласнення наукових ідей, фальсифікацій, діяти у відповідності до вимог інтелектуальної чесності та нетерпимості до порушення академічної доброчесності.

ПРН17. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку, демонструвати готовність до навчання упродовж життя, здатність адаптуватися до нових умов, до самоорганізації професійної діяльності; уміти визначати рівень особистісного і професійного розвитку.

3. Основні етапи науково-педагогічної практики

Етапи практики	Години	Підтверджуючі документи
<u>Початковий:</u> - узгодження з науковим керівником аспіранта та керівником практики від університету бази практики (заклад, установа, кафедра); - отримання індивідуального завдання та календарного плану для науково-педагогічної практики за специфікою структури установи/закладу бази практики; - інструктаж з техніки безпеки; - заповнення індивідуального плану аспіранта.	60	Наказ про проходження науково-педагогічної практики, індивідуальне завдання на практику, індивідуальний план
<u>Основний:</u> - ознайомлення з необхідною документацією бази практики; - виконання запланованої навчальної, методичної, організаційно-виховної, профорієнтаційної і інших видів робіт на базі практики протягом навчального року; - підготовка доповідей на семінарах, конференціях, статей	70	Звітні документи, фахові статті, тези

за науковою тематикою тощо.		
Кінцевий: - оформлення та підписання звіту з науково-педагогічної практики аспірантом, науковим керівником, завідувачем кафедри; - захист звіту з науково-педагогічної практики	50	Звіт про науково-педагогічну практику
Всього	180	

Під час проходження науково-педагогічної практики передбачені консультації аспіранта з науковим керівником, завідувачем бази практики (кафедри) та керівником практики. Консультації є обов'язковими на початковому і кінцевому етапах науково-педагогічної практики, за потребою на основному етапі щодо узгодження видів роботи аспіранта тощо.

4. Атестація з науково-педагогічної практики

Після закінчення практики аспірант складає письмовий звіт і здає його керівнику практики від університету на перевірку. Захист звіту, підписаного науковим керівником аспіранта, керівником практики від університету проводиться в терміни, визначені відділом аспірантури, докторантури. Звіт з науково-педагогічної практики захищає публічно в аудиторії або онлайн серед групи інших аспірантів, за присутності наукового керівника аспіранта, керівника практики від університету.

Звіт аспіранта повинен включати:

1. Представлення індивідуального завдання для науково-педагогічної практики за специфікою структури установи/закладу бази практики та календарного плану проходження практики.

2. Паперовий варіант звіту з науково-педагогічної практики, який містить:

- вступну частину (результат ознайомлення з документацією закладу/установи бази практики);

- основну частину (обґрунтування навчальної, методичної, організаційно-виховної, профорієнтаційної та іншої видів робіт з відповідною документацією);

- висновки щодо проходження науково-педагогічної практики на базі практики.

Загальний обсяг звіту з науково-педагогічної практики – 25-30 стор.

Додатково представляються:

- статті, тези доповіді: текстові матеріали для виступу на науковому семінарі, конференції тощо за проблемною тематикою закладу/установи бази практики;

- звітні документи щодо навчальної, методичної, організаційно-виховної, профорієнтаційної та іншої видів робіт, які виконані аспірантом протягом навчального року;

- заявки на винахід, патент, на авторське право на твір тощо.

Загальні вимоги до структури та оформлення звіту з науково-педагогічної практики

1. Структура звіту

Звіт про проходження науково-педагогічної практики повинен включати наступні структурні елементи: індивідуальне завдання з науково-педагогічної практики та календарним планом (додаток А), титульний аркуш (додаток Б), зміст, вступ, основна частина (результати і аналіз виконаного плану робіт), висновок, список використаних джерел, додатки (при необхідності).

2. Вимоги до змісту основних розділів звіту:

Звіт повинен бути надрукований на комп'ютері через 1,5 інтервалу шрифтом Times New Roman, кегль – 14, розміри полів: верхнє, ліве і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм. Кожен розділ звіту, починаючи з змісту, необхідно починати з нового аркуша. Кожен розділ

нумерується. Рекомендований обсяг звіту – 25-30 сторінок формату А4. У звіт можуть бути включені додатки, обсягом не більше 2 сторінок, які не входять в загальну кількість сторінок звіту.

Титульний аркуш оформлюється відповідно до ДСТУ.

Перенесення слів на титульному аркуші не допускається. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

У список використаних джерел включається література, що склала дійсну базу роботи, не менше 10 джерел, в тому числі нормативні акти, інформація електронних видань. Нумерація джерел проводиться за алфавітом.

5. Методи навчання

Таблиця 1

Матриця відповідності програмних результатів навчання дисципліни методів навчання

<i>Програмні результати навчання ОНП</i>	<i>Методи навчання</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання про новітні напрямки історичних досліджень, зокрема, інтелектуальної історії, усної історії, регіональної історії, гендерної історії, історії повсякденності тощо, а також дослідницькі навички, достатні для проведення оригінального наукового дослідження на рівні останніх світових досягнень з історії та археології, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	Дискусійний, дослідницький, частково-пошуковий
ПРН02. Оперувати класичними та новітніми історичними концепціями, теоріями, принципами, методами історичних та археологічних реконструкцій, критично осмислювати їх, володіти термінологічним та понятійним апаратом історика, сучасними концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідницької та професійної діяльності.	Проблемного викладу, дискусійний, дослідницький, частково-пошуковий
ПРН03. Планувати і виконувати оригінальні наукові дослідження з історії та/або археології з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	Пояснювально-ілюстративний, дискусійний, дослідницький, частково-пошуковий
ПРН04. Застосовувати сучасні методи пошуку, локалізації, збору, опрацювання та аналізу наукової інформації за темою дисертаційного дослідження.	Пояснювально-ілюстративний, дискусійний, дослідницький, частково-пошуковий
ПРН05. Здійснювати автономний науковий пошук, самостійний відбір і класифікацію сукупності історичних джерел, достатньої для реалізації дисертаційного дослідження, визначати рівень об'єктивності фактологічної основи в різних видах джерел, оцінювати їх достовірність та репрезентативність.	Проблемного викладу, дискусійний, дослідницький, частково-пошуковий
ПРН06. Виділяти невирішені проблеми і прогалини в історіографічному масиві наукової інформації, критично осмислювати концепції, наявні у фаховому методологічному та історіографічному дискурсі.	Дискусійний, дослідницький, частково-пошуковий

1	2
ПРН07. Обирати необхідний для дисертаційного дослідження категоріальний апарат, методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі історії та археології, застосовувати комплексний підхід до наукового дослідження.	Проблемного викладу, дискусійний, дослідницький, частко-пошуковий
ПРН08. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, обґрунтовувати власну наукову концепцію.	Проблемного викладу, дослідницький, частко-пошуковий
ПРН09. Продувати нові ідеї і розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.	Проблемного викладу, дискусійний, дослідницький
ПРН10. Вільно презентувати результати власних досліджень, наукові проблеми у сфері історії та археології державною та іноземною мовами усно та письмово, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у фахових вітчизняних і провідних міжнародних наукових виданнях.	Пояснювально-ілюстративний, дослідницький, частко-пошуковий
ПРН11. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема, й міжнародному, для реалізації спільних проєктів, розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у сфері історії та археології, розуміти і дотримуватися етики ділового спілкування.	Дискусійний, дослідницький, частко-пошуковий
ПРН12. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері історії та археології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.	Пояснювально-ілюстративний, дискусійний, дослідницький
ПРН13. Застосовувати у науковій та педагогічній роботі новітні освітні технології, передові концептуальні та методологічні знання з історії, археології та інших галузей історичної науки, проявляти навички організаторської та управлінської діяльності.	Пояснювально-ілюстративний, дослідницький, частко-пошуковий
ПРН14. Ініціювати, раціонально планувати і здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, демонструвати лідерство та здатність як до автономної, так і командної роботи під час їх реалізації, до визначеності і наполегливості щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу, дискусійний, дослідницький, частко-пошуковий
ПРН15. Висвітлювати історичні проблеми та популяризувати результати власних наукових досліджень у публічному просторі, публікувати наукові та науково-популярні тексти у ЗМІ, інформаційних ресурсах та ін.	Пояснювально-ілюстративний, проблемного викладу, дослідницький
ПРН16. Дотримуватись принципів наукової етики, не допускати плагіату, привласнення наукових ідей, фальсифікацій, діяти у відповідності до вимог інтелектуальної чесності та нетерпимості до	дослідницький, частко-пошуковий

порушення академічної доброчесності.	
ПРН17. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку, демонструвати готовність до навчання упродовж життя, здатність адаптуватися до нових умов, до самоорганізації професійної діяльності; уміти визначати рівень особистісного і професійного розвитку.	Дискусійний, дослідницький, частково-пошуковий

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Звіт з науково-педагогічної практики, який виконаний відповідно до визначених вимог, допускається до захисту. На захисті аспірант повинен розкрити основний зміст навчальної, методичної, організаційно-виховної, профорієнтаційної видів робіт, які він виконував протягом навчального року на базі практики (установи/організації, кафедри), виділити проблемні аспекти, обґрунтувати свої висновки, відповісти на запитання керівника практики. Остаточна оцінка за звіт виставляється за результатами захисту.

Остаточна оцінка залежить від того, як:

- аспірант представить результати по кожному з видів роботи під час захисту;
- аспірант відповідає на питання щодо змісту звіту з науково-педагогічної практики;
- аспірант якісно виконав всі заплановані види робіт.

Якість виконання оцінюється за критеріями:

- науковий рівень роботи;
- практичний напями роботи;
- самостійність аспіранта у виконанні запланованих видів робіт;
- оформлення матеріалів звіту з науково-педагогічної практики, додатків, використання комп'ютерної техніки тощо.

За результатами захисту звіту з науково-педагогічної практики аспірант отримує оцінку («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яку керівник практики виставляє в екзаменаційну відомість.

Оцінку «відмінно» отримує аспірант, у якого правильно оформлений звіт з науково-педагогічної практики, що має цільову спрямованість стосовно видів робіт, містить практичний результат, висновки про позитивні моменти і недоліки, пропозиції щодо усунення недоліків.

Оцінку «добре» одержує аспірант за звіт, у якому виконані всі зазначені вимоги, але є деякі недоліки методичного характеру, недостатньо аргументовані висновки й пропозиції. Звіт має бути виконаний правильно.

Оцінку «задовільно» отримує аспірант, у якого звіт містить недостатньо елементів обґрунтування навчальної, методичної, організаційно-виховної, профорієнтаційної видів робіт, неглибокий аналіз, висновки і пропозиції погано аргументовані.

Аспірант, який отримав незадовільну оцінку, не допускається до диференційованого заліку з даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список використаних джерел:

1. Академічна доброчесність: інформаційний бюлетень: <https://www.skeptic.in.ua/bulletin/>
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Бібліотечно бібліографічні ресурси : Бібліографічний моніторинг. Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек. Режим доступу до електронних документів : http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.
4. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій : наказ М-ва освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України. 2017. № 4. С. 75–84.
6. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

Додаток А**Зразок оформлення індивідуального завдання та календарного плану**

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

Факультет _____

Кафедра _____

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Галузь знань: _____

Спеціальність: _____

Освітньо-професійна програма: _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

_____ д-р істор. наук, ПІБ

«_» _____ 202_ року

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

ПІБ

1. Керівник науково-педагогічної практики: доктор економічних наук, професор Ужва Алла Миколаївна.

2. Строк подання звіту з науково-педагогічної практики: _____

3. Метою науково-педагогічної практики є:

4. Дата видачі завдання _____

№ з/п	Назва етапів науково-педагогічної практики	Строк виконання етапів	Примітка
1.	Організаційні збори та інструктаж з техніки безпеки та охорони праці		
2.	Ознайомитися з документацією, яка регламентує діяльність кафедри _____		
3.	<u>Методична робота:</u>		
4.	<u>Наукова робота:</u>		
5.	<u>Організаційна та виховна робота:</u>		
6.	<u>Профорієнтаційна робота:</u>		
7.	<u>Інші види роботи на кафедрі:</u>		
8.	Опрацювавши та проаналізувавши виконану роботу сформулювати звіт з науково-педагогічної практики та подати його на затвердження керівнику практики.		
9.	Публічний захист звіту з науково-педагогічної практики.		

Здобувач

 _____ ПІБ
 «__» _____ 202__ року

Відгук і оцінка роботи здобувача на практиці

 Керівник практики від кафедри _____ ПІБ
 Дата складання заліку „__” _____ 20__ року

 Оцінка: за національною шкалою _____
 кількість балів _____
 за шкалою ECTS _____

 Керівник науково-педагогічної практики _____ Ужва Алла Миколаївна

Зразок титульного листа

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

Факультет _____

Кафедра _____

ЗВІТ

про проходження науково-педагогічної практики
здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ПІБ _____

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Галузь знань: _____

Спеціальність: _____

Освітньо-професійна програма: _____

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри _____
доктор _____ наук, професор

ПІБ

Керівник науково-педагогічної практики:
завідувач відділу аспірантури,
доктор економічних наук, професор

_____ А.М. Ужва

Керівник практики від кафедри _____:
доктор історичних наук, професор

_____ ПІБ